

🔒 U heeft toegang tot dit artikel dankzij een abonnee van *De Groene*

Kunst & Cultuur Muziektheater: Regarde bien

Het verwoeste paradijs

Jacqueline Oskamp

21 januari 2026 – verschenen in nr. 04

Cadeau geven 📺

Delen ➦

Leeslijst 📖

Slagwerker Pepe Garcia in *Regarde bien* van muziektheatergezelschap SeaSession
© Ada Nieuwendijk

Het paradijs tot ontploffing brengen, zo zou je de kernproeven in Frans-Polynesië kunnen kenschetsen. Van 1966 tot 1996 gebruikten wetenschappers *La France d'outre-mer*, de ongerepte eilanden in de Stille Oceaan, om nucleair materiaal te testen. En juist in die periode vestigde Jacques Brel, icoon van het Franse chanson, zich op het nabijgelegen (nou ja, duizend kilometer verderop) eiland Hiva Oa om zijn laatste jaren in deze idylle te slijten.

De verwondering over die wrange combinatie vormt de motor achter de voorstelling *Regarde bien* van het muziektheatergezelschap SeaSession, op muziek van Reza Namavar, met een hoofdrol voor acteur Hein van der Heijden en geregisseerd door Ola Mafaalani. Van der Heijden vertolkt virtuoos verschillende rollen: die van de Franse chemicus die lyrisch zijn destructieve experimenten bezingt, van Brel die onder ogen moet zien dat zijn glorie dagen voorbij zijn, en aan het slot die van de oorspronkelijke bewoners, de Mā'ohi, die berooid achterblijven.

De Polynesische schrijfster Chantal Spitz, van wie teksten in het libretto zijn opgenomen, verzette zich in een interview in 2016 tegen het exotische beeld dat zo verweven is met de koloniale blik. ‘Mijn land is geen ansichtkaart’, zei ze. ‘Mijn land kent net als elk ander land ter wereld mooie en lelijke kanten, onrecht en solidariteit.’ Onvermijdelijk zien wij vooral die oogverblindende buitenkant.

In *Regarde bien* bestaan het paradijs van Brel en het door atoomproeven verwoeste Mururoa naast elkaar. Halverwege de voorstelling doet zich een prachtige parallel voor tussen beide werelden in de vorm van een theatrale ontkenning. In een haast wellustige extase bezingt de wetenschapper de schokgolven die ‘uit het diepst van de aarde razendsnel uitwaaiëren’, negerend dat de radioactieve neerslag het leven in de lagune verwoest. Jacques Brel bekent dat hij een slechte vader is geweest. Maar, concludeert hij opgetogen, ‘ze hebben geen vader, want hun vader is een jongen van vijftien’, wegwimpelend dat hij met één been in het graf staat.

Er passeert veel in *Regarde bien*, vooral erg veel tekst. Bij de try-out op 16 januari bleek de muziek van Reza Namavar, die zelf door Frans-Polynesië heeft gereisd, het sterkste element. Hij heeft een levendige, transparante partituur geschreven voor het negenkoppige ensemble met als centraal en prachtig uitgelicht instrument een doorzichtige halve bol met water, waar slagwerker Pepe Garcia de meest subtiele klankvoorstellingen aan weet te onttrekken. Als hij met een vergiet het water in de bak laat kletteren, zie je de bruisende branding, de turquoise zee en de hagelwitte stranden voor je. Het is een voorbeeldige theaterpartituur, die soepel schakelt van onheilspellend drama, zoete nostalgie, felle tropische kleuren naar een indringende stilte. Ook de melodieën van Brel heeft hij subtiel meegecomponoord. Een woeste percussiesolo op een olievat verbeeldt de entree van Greenpeace’s actieschip The Rainbow Warrior, een tikje vals-jengelende ukelele de versterking van het paradijs.

Lees ook:

Kunst & Cultuur

Hoe gaat het met de nieuwe Nederlandse muziek?

Bas van Putten 12 juni 2024

Te zien t/m 29 november.

Uit: *De Groene Amsterdammer* van 21 januari 2026
www.groene.nl/2026/04

